

Revolt Magazine

The Stories of Our Time

Tumbas Manipis: Mga Pesteng Tala sa Panahon ng Pandemya

NOVEMBER 1, 2020NOVEMBER 2, 2020 / JOHN A. BELLO

Sa buong panahon ng pandemya gawa ng pesteng SARS-COV-2 ay patuloy akong nagmamatyag sa paligid at bilang manunulat at habang nagkakape ay tumbas manipis na nagtatala ng mga kuning-kuning, mga cheche-bureche, *for whatever it is worth*, sabi pa sa wers-wers Inglis, marahil upang mabawasan ang bagahe ko sa puso at isip nitong panahon ng kabalisahan sa buong paligid, marahil upang makapagpagaan ng pakiramdam at kalooban, makakiliti ng diwa o simpleng makapagdulot ng ngiti at saya sa makakabasa sa Facebook o sa text na aking pinapadala sa mga kaibigan at kakilala. Heto ang pinakahuli kong **“Mga Pesteng Tala sa Panahon ng Pandemya.”**

Mga patay na tanawin

Kahapon, mag-aala-singko ng hapon, bunsod ng kati ng aking mga paa na ilang araw na nakatengga sa loob ng bahay, ay muli kong binaybay ang mga pangunahing lansangan ng lungsod ng Lucena.

Wala akong dala kundi maliit na notbuk at libro kung saan nakaipit ang aking *Q-Pass* na nagsasaad na Martes pa ang takdang araw ko ng paglabas ng bahay pero sumagsag na rin ako at may kakatagpuin sa bayan na isang karakter sa pamamahayag.

Ulila ang buong paligid sa aking banayad na paglalakad, at ganap na tahimik sa hagibisan at angilan ng mga sasakyan ang mga pangunahing kalsada ng Merchan, Enriquez, Juarez, San Fernando, M. L. Tagarao, at siyempre, ang kahabaan ng Quezon Avenue: magmula parke ng kapitolyo hanggang McDo.

Ilang mga barikada o harang at *checkpoints* sa mga sangangdaan ang aking nadaanan at natanaw sa di kalayuan. Pitik-pitik ng aking selpon kamera. May mga dalawa-tatlong nakatanod sa kanilang kampanteng pagkakaupo. Bibihira ang taong aking nakakasalubong sa mga oras na iyon na palubog na ang araw, at pag may nakakasalubong ay andap na umaagwat at halatang nag-iiwasan. ‘Pag nagkatinginan sa mga mukhang natatakpan, may mga matang wari’y kagyat na nanunuri, kinukutuban.

Mga sarado ang karamihan sa mga tindahan at ang ilan-ilang bukas gaya ng *7Eleven, Southstar Drugstore, Jollibee, McDo, Petron*, ilang *grocery* at *bakery* ay halos walang kabuhay-buhay; ‘di gaya ng nakaraang buwan nang ‘di pa nilalagnat sa COVID ang buong paligid na laging dumog ng mga parukyano. Ngayon, kapansin-pansin ang distansiya ng bawat isa sa pila at halos paanas kung magsipagsalita.

Ipinasya kung pumasok sa loob ng 7Eleven sa tapat ng katedral upang bumili ng ilang personal na pangangailangan. Sa bungad ay may nakalaang alkohol at kailangan mong magpasirit sa kamay. Ilan lang ang namimili at may maaninag na plastik sa harap ng kahera at kung magbabayad ka ay ilulusot mo ang iyong kamay sa kaukulang butas. Magloload sana ako sa *GCash* pero *offline* ang kanilang *Cliqq machine*.

Bitbit ang nabili, lumabas na ako at tinumbok ang daan pauwi habang papitik-pitik muli ng aking selpon kamera sa mga patay na tanawin na nalalambungan ng anag-ag ng dilaw ng naghihingalong sikat ng araw.

Banal na pagpapahayag

Day 32 na ngayon mula ng lockdown. At, ‘pag tumagal pa ‘to ay baka magsimula na ang aking “Banal na Pagpapahayag” sa tapat ng *Save More*.

Payt lang

Laganap ang kabalisahan at mga kuning-kuning dahil sa COVID-19: mga *conspiracy theories, paradigm shifts, new normal, end of globalisation, zombie domination*, etc.

Pero tatayo ka, dudungaw sa bintana at may dadaan na nagtitinda ng isdang alumahan, at titingala ka, sa itaas may lumilipad at umuugong na saranggola.

Ta’s muli kang mapapaupo at sa loob ng inyong bahay ay maghapon ka nang ganyan.

Ayos lang.

Simula na naman ng isang linggo mong pag-ibig at pakikipagsapalaran sa kawalan hanggang ewan.

Payt lang.

Talong bilang tulong

Buti pa ang mga bayotik na ‘baklayners’ sa bayan ng Gumaca sa Quezon province at basta namigay daw ng talong bilang kanilang tulong sa mga *needy people*. Kunsabagay, parang ang mantra nila: “Sa panahon ng COVID, huwag mahihiyang magtalong.”

Sigaw sa gitgitan ng pila ng ayuda

Sa isang gitgitan ng pila sa ayuda biglang umayos ang distansya nang may sumigaw:

“Huwag po magsiksikan at lahat naman ay magkakaroon ng COVID!”

Parteng nakakaiyak sa “spitz” ni Tatay Digong

Sa parteng ito daw ng Spitz ni Tay Digong dito ang mga DDS gusto maglupasay ng iyak:

“Gusto ko pag-alis ko, makita ng tao ‘yong pera. Kaya lang, wala na kayung makita kung magtatagal pa itong krisis na ito. Medyo nauubos na talaga. ‘Pag nauubos na rin —ako prisidinti inutil na ako, wala na akung magawa —at wala na akung maibigay sa inyi—wala na akong pangbili—magkikita na lang tayo d’yan sa Rizal Park—diyan mismo sa flag ni Rizal, magbigti na lang ako! Wala akong magawa—marami nang patay—maraming umiiyak tapos ako ‘yong prisidinti, at wala na rin akung magawa.”

Pangulong Rodrigo Roa Duterte sa kanyang madamdaming “Spitz to the Abang Nation.”

Gusto magrekwest ng social distancing

Mahirap daw talaga sa lugar nila ang mga tao at marami ang halos ‘di nakapag-aral. Kaya gusto niya na magrekwest sa kinauukulan na pagkalooban sila ng tinatawag na “social distancing.”

Papasama na ang lockdown

Habang natagal daw itong lockdown ay papasama na, at talagang ang tingin niya sa aso nila ay ‘yong kanyang *ex* na atat na niyang balikan.

Ganap sa loob ng bahay

Sabi ng isang mama, ‘di daw naman pala nagpabaya ang madlang pipol sa Pinas. At kahit may lockdown at social distancing, ay may malaganap at mahiwagang ganap sa loob ng bahay na wari’y pambawi sa tumataas na bilang ng mga kaso ng COVID-19 sa bansa.

NEWS ITEM: Coronavirus lockdown could lead to 214,000 extra babies in the Philippines

Hindi naka-quarantot

Napahalikhik naman ako du’n sa nasagap ko sa isang pabibong bebot na ‘di raw siya nag positive sa COVID-19 test kahapon, at ‘di rin nag positive sa pregnancy test.

Kaya daw pala, e dahil ‘di naman siya naka-quarantot.

Higit pa sa lockdown

Himutok ng isang tinedyer: “Higit pa sa *lockdown*, *home quarantine*, at *social distancing* ay dumagdag pa ang kawalan ng *load* sa selpon.”

‘Di halatang panget ka

Sa panahon ng pandemya, *advantage* daw ‘yong may *facemask* ka na, may *faceshield* ka pa.

‘Pag ganyan daw, ‘di halatang panget ka.

Saan gagamitin sa panahon ng social distancing?

May mga *Facebook post* talaga na halos buong komunidad ang pasalamatan at kulang-kulang na lang yumukod sa buong santinakpan sa *blessing* at kagalakan dahil lang sa panahon ng COVID-19 *pandemic* ang kanyang panganay na lalaki, at last, ay binata na daw at naglakas-loob pang magpatuli.

Ang tanong: Saan gagamitin sa panahon ng social distancing kahit saan ngayon sa ating Bayang Magiliw?

Walang bisa sa magagandang lalaki

May *vaccine* daw sa COVID-19 na lalabas na posibleng walang bisa sa magagandang lalaki.

‘Tang ina, kung mamalasin naman talaga!

Pagtitig sa kawalan

Isang lalaking Indonesian ang basta nag-upload ng *video* ng sarili niya sa YouTube.

Walang ginagawa kundi tumitig sa kawalan ng mahigit dalawang oras at siya’y pinagkaabalahan ng mahigit *3 million viewers*.

Sisiw yan sa Pinas na sa panahon ng pandemya!

Ang daming Pinoy na naging propesyunal sa pagtitig sa kawalan.

Atat magsanib

Daming nag-aabang sa planong pagpaliit ng agwat daw sa *physical distancing* sa pagluwag pa ng *quarantine level* sa bansa. Kabilang sa mga nag-aabang, lalo na, ay etong mga mag-jowang atat nang magsanib ang mga katawang lupa.

Sa fake white sand beach

Dagsa ang mga taong bano sa *fake white sand beach* ng Manila Bay at may isang hayup do’n na nagsisigaw:

“O dikit-dikit, para lahat cremate!”

Kapeng pampurga

Basta sa mga sandaling pinupuksa ka ng pag-aalala...

Heto ang isang tasa ng kapeng mabisang pampurga.

Puwedeng closer?

‘Di naman komo pandemya at maintain daw ‘yong *one-meter physical* distancing ay ‘di na tayo puwede maging *closer*. Anobanaman.

Nag-zumba parang mga zombie

Siguro nasa mga huling yugto na tayo ng panahon at yung nakita kong mga nag-zumba kaninang umaga ay kung gumalaw parang mga *zombie*.

Suspect and stupid

Any proposal to postpone elections in 2022 because of COVID is suspect and stupid. The Constitution clearly mandates that presidential election must be conducted every 6 years. Mindless fear of COVID is the stupidest reason not to fulfill a constitutional mandate. Other countries have already conducted their elections despite COVID raging in their midst.

Alimpungat

‘Yong pagdependa ngayon ni Tatay Digong sa United Nations General Assembly tungkol sa desisyon ng The Hague Tribunal sa West Philippine Sea ay senyales na kaya ito ng alimpungat at pagtuwid ng turnilyo sa utak ng pangulo? ‘Di na kaya niya ihian lang ang COVID-19 at hugasan ng *gasoline* ang *facemask*?

Na-red flag dahil na-red tag

Na-red flag pala ang *military* sa Facebook dahil niri-red tag nito ang kung sinu-sinong “pasaway” daw sa gobyerno.

‘Di na Facebook

Bo-boycott-in yata ng mga DDS ang *Facebook* dahil galit si Tatay Digong.

Sige, kung ganu’n, *Facemask* na lang kayo.

Marka Demonyo, Jose Lazir

May aklat ng tula si Supreme Lourd de Vera na pinamagatang “Marka Demonyo” na matinik na nirebyu ng manunulat na si Alma Anonas-Carpio at may surrealistang guhit na “Jose Lazir” si DengCoy Miel na matutunghayan sa nahihipong pahayagang Philippine Daily Inquirer.

Patunay na patuloy ang suwabeng pandedemonyo ng mga mangangatha saanmang panig ng mundo: may tokhang at COVID-19 man.

Kaya nasisipa ‘yong pusa

Kadalasan daw sa guwapo ay mainitin ang ulo. *Tsk!*

Kaya pala lagi kong nasisipa ‘yong pusa namin, hayop ‘yan. Kaya pala.

Unsolicited advice

May pagtawag pang nalalaman sa akin kagabi ‘yong isa kong prensyep tungkol sa ka-COVID-an at nag-*post* pa ng *picture* niya na wari ko’y pinapakita na siya’y nababalisa nga pero pogi pa rin.

Sabi ko, unsolicited advice lang, p’re. ‘Wag kang magpo-forward ng sarili mong pic sa kapwa mo lalaki, sagwa tingnan at isipin.

Puwede mo yan gawin sa chix, kahit araw-araw.

Tagabilang na lang

Sa pagluwag daw nang husto ngayon ng *quarantine levels* sa bansa kahit tuloy naman ang pagdami ng kaso ng COVID ay parang umaaktong mga tagabilang na lang ang IATF-DOH ng mga nalalaglag at nananatili.

Waray data

May f-in-orward akong anik-anik lang naman sa prensyep ko pero ‘di daw niya ma-view at *free data* lang siya.

Naisip ko na sa panahon talaga ngayon na *data-driven* na, kung wala kang *data*, wala kang kuwenta.

Nagpasuob

Hindi sa kung anopaman, nagpasuob ako ngayon at pawis na pawis, pakiramdam ko gumaan ang loob ko at nabawasan ang aking mga kasalanan. Lintis ‘yan.

Kahit sa distance learning system

Nasa bahay na nga lang ngayon ang bata sa *Distance Learning System* dahil sa COVID-19 pandemic pero may nag-iisip pa talaga paano um-*absent* at mag-*cutting classes*.

Para masaya?

Bago raw magsimula ang *online classes* ngayon na ang mga mag-aaral ay nasa mga bahay-bahay lang ay inaawit pa talaga ang “Bayang Magiliw.”

Tanong ng isang bata: ‘Di ba puwede para masaya, “Manok na Pula” na lang?

Sa kapetolyo ni yorme

Sana kung puwede nga lang na itong pandemya ay palipasin sa pagkakape sa kapetolyo ni yorme.

Buhay na walang wenta

Sabi raw, kaya ‘yong iba ay parang *normal* lang at ‘di nag-aalala sa COVID-19 dahil ang buhay nila ay mga “walang wenta.”

Tataas pa ‘yan

91% ang *trust rating* ni Duterte, ayon sa Pulse Asia. *News item.*

Tataas pa ‘yan, *wait* lang. Dahil gusto niya ipasara ang *Facebook* at palitan ng *Facemask* na hugas-gasolina sa gitna ng pandemya.

Parents na parang mga avatar

Parang mga *avatar* ang *parents* ngayon sa pagsagot sa *module* ng mga anak nila at *chance* na daw nilang mag-*first honor* ang anak nila.

Chatbox ng journos

Malapit nang maging GC ng mga tinedyer ‘yong *chatbox* ng *journos* na ngayon ay panay palitan ng *cute greetings*, *love notes*, *quotes*, *feel-good positivist* ek-ek *messages*, etc. Para pampagaan ng pakiramdam at bawas ang pag-alala sa panahon ng pandemya.

Samantalang sa ganang akin, kape lang, bastante na.

Hatol ng mga doktor

Lahat ng nagkakasakit ngayon na dinadala sa ospital ay COVID daw wari ang kadalasang hatol ng mga duktor.

Para mabilis ang proseso, *cremate* agad.

Tanda na may COVID

‘Yong mga nawawalan daw ng *taste* ay tanda na may COVID.

Kaya ‘yong nagsasabing panget ako, bahala kayo.

May nag-text

Nagtatanong sa *text* ‘yong isa kong kaibigan kung ako daw ba ay gumagawa pa ng “makatotohanang piyesa.”

Medyo nabigla ako sa kanyang padaleng paganu’n.

Sabi ko nang makabawi:

“Hindi na p’re, at wala na yatang totoo ngayon.”

Ta’s kinowt ko ang sinabi ni pareng Nietzsche:

“*There are no facts, only interpretations.*”

‘Di na nag-textback.

Red tagging

Parang nagkukumahog at nababahala ang *top leadership* ng AFP sa pagsagip sa *young stars* at *celebrities* na sina Liza Soberano at Catriona Gray na baka mahulog sa mga kamay ng komunistang CPP-NPA at pinapayuhan na huwag silang malalamuyot sa *propaganda* ng Gabriela na ‘front organization’ daw ng CPP-NPA.

Pastilan, ang tunggalian sa puso’t isip ng ating mamamayan ay hanggang ngayon na pinipeste ang paligid ng COVID-19 ay maigting na pinanghihimasukan ng ating estado at mga institusyon ng reaksiyon laban sa makakaliwang grupong nagsusulong ng marahas at radikal na pagbabago sa ating lipunan.

“*Let’s help educate her and other celebrity targets,*” sabi ng military patungkol kina Liza Soberano at Catriona Gray.

Marahil itong klase ng pag-*educate* ng militar ay maihahalintulad sa isang matsing na nagwika sa isang isda:

“*Let me help you,*” said the monkey, putting the fish safely up in the tree.

NEWS ITEM: SOLCOM chief warns Liza Soberano on supporting Gabriela: ‘You will suffer the same fate’ of those killed

Desperado

Ayon sa isang *survey*, sa panahon daw ngayon ng COVID-19 *pandemic* ay wari ang daming desperadong gustong lumublob sa *romantic relationship*, para maibsan ang pakiramdam ng pagkatiwalag dulot ng *lockdown*.

‘Yong iba ay desperado lang na mabuhay, at may *facemask*.

Umaastang tumbas manipis na manunulat, si John A. Bello ay may napablis nang 3 libro sa sariling kusa – *Tumbas Manipis na ulat mula sa Quezon at Iba Pang Kalatas ng Aking Panahon*, *Tumbas Manipis: A Journo’s Life and Literary Jottings in Cocolandia* at *Tumbas Manipis Kronikol sa Panahon ng Tokhang*. Siya’y isang mamamahayag na nakapagsulat sa mga pahayagang Philippine Daily Inquirer, Today, Business Mirror at nagsusulat ng kolum at nagkokontribyut ng mga balita sa mga pahayagang lokal sa lungsod ng Lucena. Siya’y tubong lalawigan ng Samar at pinadpad sa lalawigan ng Cocolandia sa Quezon. Sa kasalukuyan ay pinaplantsa niya ang kanyang binubuong akda na pinamagatang *Pastilan, Bes: Mga Pesteng Tala ng Aking Letseng Pagsinta*.

Komentaryo
REVOLT

